

Regionalt serviceprogram

Handlingsplan för service och landsbygdsutveckling

2023-2030

KORTVERSION

Viljeinriktning

Blekinge är en hållbar rurban region där olika geografiers styrkor tas tillvara och det finns en naturlig samplanering som stärker hela Blekinges attraktionskraft och resiliens.

ÖNSKAT LÄGE

Framtidens Blekinge är ett hållbart samhälle som erbjuder ett gott och tryggt liv med ett brett och varierat utbud av attraktiva livs- och boendemiljöer, i städer, skärgård, skogs- och landsbygd. Blekinges invånare har god tillgång till förstklassig vård, omsorg, skola och kommersiell service. Alla invånare omfattas av en hög och jämlik livskvalitet. De olika samhällssektorerna har ett utvecklat samarbete för individens och kollektivets bästa. Vårt aktiva föreningsliv bidrar till en god folkhälsa och ett rikt fritidsliv för alla åldrar samt främjar ett demokratiskt samhälle. (Växtplats Blekinge)

ANALYS

Blekinge har god tillgänglighet till service med korta avstånd.

Utmaningar/möjligheter: Det behövs insatser för att bibehålla- och vidareutveckla befintligt utbud samt stärka de kvalitativa egenskaperna och ta tillvara på digitaliseringens möjligheter.

Blekinge har en flerkärnig struktur där flera kärnor driver utvecklingen i Blekinge.

Utmaningar/möjligheter: Det finns behov och potential att stärka kärnorna ytterligare samt utveckla nya.

Arbetet med platsutveckling för attraktiva livs- och boendemiljöer behöver ta sin utgångspunkt i strategiska noder.

Utmaningar/möjligheter: Det behövs nya strukturer och metoder för att fler ska kunna bidra i utvecklingsfrågor regionalt och lokalt, och det behövs samplanering mellan aktörer.

Det är stor skillnad mellan stad och landsbygd när det gäller digital tillgänglighet och mognad.

Utmaningar/möjligheter: Det digitala innanförskapet behöver främjas och jämlika förutsättningar mellan stad och land behöver stärkas.

Vi blir det vi gör tillsammans.

Struktur

Handlingssplanen

Handlingssplanen är en del av arbetet med att uppfylla mål och prioriteringar i Växtplats Blekinge och Nationell strategi för hållbar utveckling i hela landet 2021-2030.

Syftet är att främja attraktiva livs- och boendemiljöer med god tillgänglighet till service i landsbygdsområden. Handlingssplanen är tillika ett prioriteringsverktyg för stöd till kommersiell service.

Utvecklingsområden och insatser

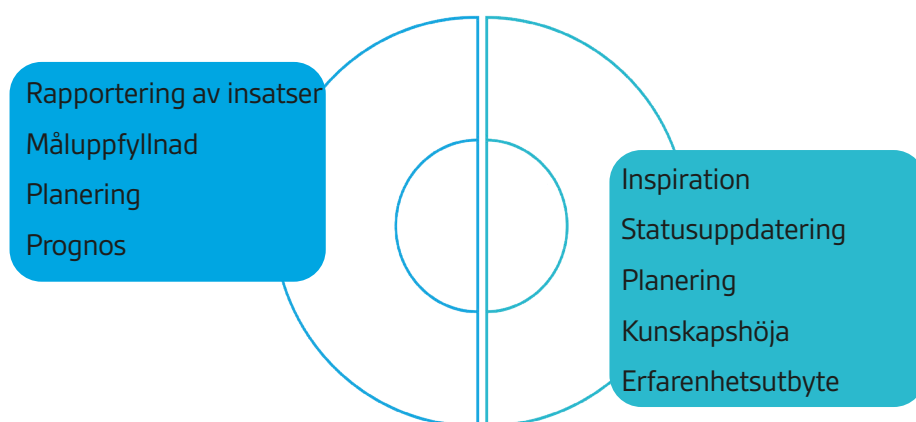
Utgår från analyser av faktorer som direkt och indirekt påverkar tillgängligheten av service och attraktiva livs- och boendemiljöer. Analysen bygger på statistik, fältstudier med invånare och dialogmöten med regionala och kommunala representanter. Handlingsplanen är hållbarhetsintegrerad med en fördjupning i de fyra förhållningssätten ur Växtplats Blekinge.

Utvecklingsområden och insatser aktualiseras löpande med en djupare översyn vart tredje år.

Partnerskap för service och landsbygd

Träffas två gånger per år och är ett strategiskt nätverk som driver utvecklingsfrågor och skapar förflyttning i enlighet med handlingsplanen. Region Blekinge är sammankallande, därtill ingår Länsstyrelsen, Blekinges kommuner, Coompanion samt Hela Sverige ska leva. Syftet är att stärka struktur och process där partnerskapet för service och landsbygd är central för att nå de övriga målen i utvecklingsarbetet. Partnerskapets gemensamma arbetsätt ska främja aktörernas förutsättningar att genomföra sina respektive uppdrag på bästa sätt - individuellt och tillsammans.

Utvecklingsområden

Handlingsplan för service och landsbygd dockar mot följande prioriterade områden i Växtplats Blekinge.

- Främja tillgång till ett attraktivt och ändamålsenligt serviceutbud i hela länet.
- Utveckla attraktiva livsmiljöer utifrån Blekinges unika möjligheter.
- Främja en fullt utbyggd digital infrastruktur och digitala tjänster.
- Stärka Blekinges attraktivitet som plats för unga att bygga sin framtid.
- Utveckla mötesplatser med flera ändamål.
- Stimulera till ökat entreprenörskap och företagande.
- Verka för en öppen attityd till för nya företagsidéer.

Utvecklingsområde 1

Attraktivt och ändamålsenligt serviceutbud

Stärka utvecklingen av ett hållbart och ändamålsenligt serviceutbud med attraktiva livsmedelsbutiker, drivmedelsstationer och servicepunkter.

Prioritering från Regional utvecklingsstrategi

- Främja tillgången till ett brett och ändamålsenligt serviceutbud i hela länet.
- Utveckla mötesplatser med flera ändamål.
- Stimulera till ökat entreprenörskap och företagande.
- Verka för en öppen attityd till nya företagsidéer.

Primär målgrupp

- Servicegivare

Analys

Blekinge har god tillgänglighet till service med korta avstånd.

Utmaningar/möjligheter

- Det behövs insatser för att bibehålla- och vidareutveckla befintligt utbud samt stärka de kvalitativa egenskaperna och ta tillvara på digitaliseringens möjligheter.

Utvecklingsinsatser och aktiviteter

- Platsbesök hos servicegivare.
- Stödhantering till kommersiell service enligt förordning 2000:284.
- Rådgivande insatser till servicegivare för mer hållbara affärsmodeller och konsumtion.
- Utveckla kreativa rum och mötesplatser.

Nyckelord

PLATSBESÖK • RÅDGIVNING • FINANSIERING • KREATIVA RUM

Utvecklingsområde 2

Hållbar region med stärkt resiliens och egenmakt

Platsutveckling sker med utgångspunkt i strategiska noder och i samspel mellan regionala och lokala aktörer. Platserna utvecklas med ett brett utbud av attraktiva, hållbara och väl gestaltade livsmiljöer, samt digitaliseringens möjligheter.

Lokalsamhällets utveckling och resiliens sker med ökad kapacitet från civilsamhället, där invånare och föreningsliv deltar aktivt i utvecklingsarbetet. Nya företagsidéer utvecklas och hela Blekinge är väl rustat för att möta och ta sig an framtida möjligheter och utmaningar.

Prioritering från Regional utvecklingsstrategi

- Utveckla attraktiva, hållbara och väl gestaltade livsmiljöer utifrån Blekinges unika förutsättningar.
- Stärka Blekinges attraktivitet som plats för unga att bygga sin framtid.
- Utveckla mötesplatser med flera ändamål.
- Verka för en öppen attityd till nya företagsidéer.

Primär målgrupp

- Lokalsamhället
- Lokala och Regionala aktörer

Analys

Blekinge har en flerkärnig struktur där flera kärnor driver utvecklingen i Blekinge.

Utmaningar/möjligheter

- Det finns behov och potential att stärka kärnorna ytterligare samt utveckla nya.
- Arbetet med platsutveckling för attraktiva livs- och boendemiljöer behöver ta sin utgångspunkt i strategiska noder och det behövs samplanering mellan aktörer.
- Det behövs nya strukturer och metoder för att fler ska kunna bidra i utvecklingsfrågor regionalt och lokalt samt för att stärka möjligheten att möta lokala och globala samhällsutmaningar nu och i framtiden

Utvecklingsinsatser och aktiviteter

- Samplanering kring attraktiv och hållbar platsutveckling
- Främja insatser av friare karaktär.
- Synliggör de funktionella och cirkulära sambanden mellan stad och land.
- Stärka civilsamhällets förutsättningar för inkludering och en aktiv roll i utvecklingsarbetet.
- Främja utvecklingen av nya företagsidéer och bolagsformer.

Nyckelord

PLATSUTVECKLING • KOMMUNIKATION • METODUTVECKLING • INKLUDERING

Utvecklingsområde 3

Digital tillgänglighet

Främja det digitala innanförskapet och medverka till att den digitala mognaden går i takt med den digitala omställningen i stort.

Prioritering från Regional utvecklingsstrategi

- Främja en utbyggd digital infrastruktur och digitala tjänster.
- Stärka Blekinges attraktivitet som plats för unga att bygga sin framtid.

Primär målgrupp
-Lokalsamhället

Analys

Det finns stora skillnader mellan tät-och glesbebyggda områden när det gäller digital tillgänglighet och mognad, samtidigt har digitaliseringens betydelse ökat både för privat- och arbetsliv.

Utmaningar/möjligheter

Det digitala innanförskapet behöver främjas och jämlika förutsättningar mellan stad och land behöver stärkas.

Utvecklingsinsatser och aktiviteter

- Främja det digitala innanförskapet.
- Verka för jämlika förutsättningar mellan stad och land.
- Verka för aktiva insatser med fiberföreningar för breddat eller nya åtaganden.
- Verka för att fler hushåll ansluter sig till bredband.

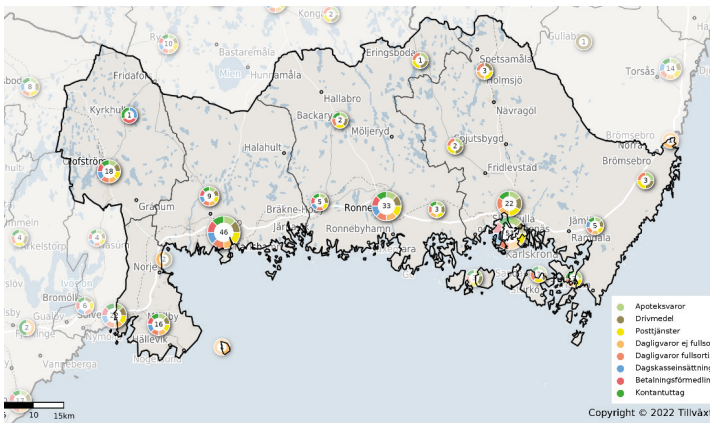
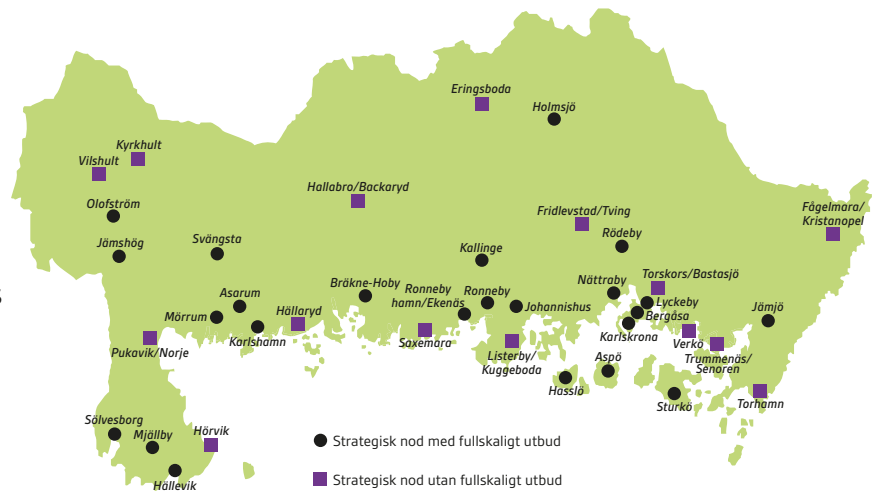
Nyckelord

LIVSLÅNGT LÄRANDE • GENERATIONSVÄXLA • PILOT

Strategiska noder i Blekinge

Strategiska noder synliggör befintliga strukturer i Blekinges geografi samt pekar ut platser som ur ett regionalt och funktionellt perspektiv är strategiskt viktiga. Platserna är viktiga för de egenskaper de besitter, dess utvecklingspotential eller platsernas geografiska läge. Egenskaperna bygger bland annat på tillgänglighet till service, kultur- och besöksnäring, näringsliv, infrastruktur och kollektivtrafik.

Strategiska noder är ett verktyg för samplanering i länet mellan olika insatser och olika aktörer. Det handlar både om att bibehålla platsernas befintliga egenskaper och att vidareutveckla nya egenskaper, för att stärka platserna och dess kapacitet att möta framtidens behov för boende, verksamma och besökande.

Nulägesbild av tillgänglighet till kommersiell service i Blekinge per 2022-06-30.

